

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет психології
Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософські дослідження свободи

Освітня програма: Філософія

Спеціальність: 033 Філософія

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Етичні основи бізнесу
Освітня програма	Філософія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	033 Філософія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	Третій / другий
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
2. Опис дисципліни	
<p>Навчальна проблема курсу полягає у формуванні вміння аналізувати принципові відмінності між різними концептуальними проектами свободи, розпізнавати й прогнозувати їх можливі соціальні, політичні і практичні наслідки.</p> <p>Цілями курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • критичне освоєння історико-філософської спадщини в аспекті ознайомлення з найвагомішими концепціями свободи упродовж інтелектуального і цивілізаційного розвитку людства; • засвоєння основної тези, яка полягає в тому, що свобода не є чимось таким, що дається людині сама по собі у суспільстві і є гарантованою поза зусиллями. Людство мусило виборювати свободу і навчатися її захищати. • з'ясування взаємозв'язку між інтелектуальним дискурсом і соціальною та політичною дійсністю у практичному здійсненні західного типу цивілізації; • визначення соціально-політичного змісту поглядів на свободу та розуміння практичних наслідків їх концептуального втілення. <p>Прослухавши курс студенти мають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • назвати основні концептуальні особливості і відмінності у тлумаченні свободи; • вільно орієнтуватися у питаннях, наведених для семінарських занять на основі вивчення першоджерел; • розрізняти класичні і некласичні підходи до розуміння свободи людини у філософії; • розуміти ідейні джерела і практичні наслідки ліберальної і комунітаристської концептуалізації свободи; • вміти застосовувати набуті знання для аналізу української дійсності, визначення демократичних і авторитарних дискурсивних тенденцій соціального і політичного розвитку. 	
Компетентності	
<p>Компетентності</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>СК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про розвиток основних філософських ідей, учень та напрямків.</p> <p>СК5. Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.</p> <p>СК12. Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності.</p> <p>СК14. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p>	

Програмні результати навчання

PH8. Мати обізнаність у головних філософських методах і підходах, розуміти етико-практичну значущість філософського знання.

PH11. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.

PH13. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.

	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	свобода як предмет філософської рефлексії	Основні ідейні напрямки виявлення змісту свободи та її інтерпретації. Проблема свободи і необхідності. Свобода і примус. Свобода і влада. Свобода у первісному	Тести, питання, робота з першодже релами
2.	свобода у європейській цивілізації: проблема концептуалізації	Основні принципи і підходи до розуміння свободи. Свобода, гріх і почуття вини. Проблема класифікації концепцій свободи відповідно до: свободи від, свободи для,	Тести, питання, робота з першодже релами
3.	свобода і самоздійснення людини	Концепція свободи М. Адлера. Рівні свободи як рівні самоздійснення. Суспільні виміри свободи. Соціалізація і персоналізація. Свобода і власність. Відчуження і	Тести, питання, робота з першодже релами
4.	свобода і відповідальність	Просвітницький контекст розуміння свободи. Свобода як цінність. Нігілізм як прояв розуміння свободи. Втеча від свободи. Свобода як звільнення і як бунт. Свобода як інтелектуальний дискурс: сміх, критика, іронія. Наративні	Тести, питання, робота з першодже релами
5.	свобода і громадянський поступ	Свобода і політичні режими. Авторитарний, тоталітарний і демократичний режими. Вертикальні і горизонтальні мережі взаємозв'язків. Свобода й ієрархія. Явище суспільної синергії. Свобода і дискурсивно-етичні практики. Свобода і соціальний капітал. Свобода в контексті глобалізації. Сучасні	Тести, питання, робота з першодже релами

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Семінарське заняття	45

Тестові завдання	25
Самостійна робота (робота з першоджерелами)	15
Індивідуальне завдання	15
Екзамен	
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																
										10	ЛТ	12	ЛЗ	14	15	16	17
Лекції																	
Семінарські з-тя		5		5		5		5		5		5		5		5	
Тестові завдання	5		5				5		5							5	
Самостійна р-та														15			
Індивідуальні завдання												15					
Залік /Екзамен																	
Всього за тиж-нь	5	5	5	5		5	5	5	5	5	5	5	15	5	15	10	

6. Ре сурсне забезпечення

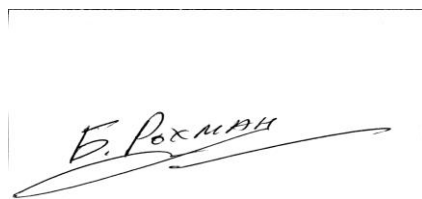
Матеріально-технічне забезпечення	Система дистанційного навчання, мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Арістотель. Політика. - К.: Основи, 2000. - С. 17-23; 31- 34; 66-89; 93; 97; 112; 115; 180-181; 201. 2. Арентд Х. Що таке свобода? // Арентд Х. Між минулим і майбутнім. - Київ: Дух і Літера, 2002.- С. 151-182. 3. Констан Б. Про свободу древніх у її порівнянні зі свободою сучасних людей // Лібералізм. Антологія.- К.: Смолоскип, 2002.- С. 411-424. 4. Макінтайр Е. Після чесноти: дослідження з теорії моралі. К.: Дух і літера, 2002. - С. 245 – 269 5. Грін Т. Про різні значення слова "свобода" у зв'язку з волею та моральним поступом людства // Лібералізм. Антологія.- К.: Смолоскип, 2002.-С. 441-458. 6. Берлін І. Дві концепції свободи // Соціальні, економічні та релігійні виміри свободи: Збірник текстів / Уклали: Ю. Біленко, А. Карась, В. Терещенко, О. Фешовець.- Львів,2002.- С. 51- 91. 7. Берлін І. Дві концепції свободи // Сучасна політична філософія. Антологія / Пер. з англ. - К.: Основи, 1998. - С. 56-114. 8. Ранер К. Людина як істота радикально загрожена виною // Соціальні, економічні та релігійні виміри свободи: Збірник текстів.- С. 368-381. 9. Міл Дж. Стюарт. Про свободу. Роздуми про представницьке врядування. Поневолення жінок.-К.: Основи, 2001.- С. 11-66. 10. Фітцджеральд Д. "Ідея свободи" Адлера // Соціальні, економічні та релігійні виміри свободи: Збірник текстів. - С. 5-13. 11. Рідель М. Свобода і відповідальність // Ситниченко Л. А. Першоджерела комунікативної філософії. - К.: Либідь, 1996. - С. 68-84. 12. Апелъ К. О. Дискурсивна етика як політична етика відповідальності у ситуації сучасного світу // Ермоленко А. М. Комунікативна практична філософія. Підручник. - К.: Лібра, 1999. - С. 395-413. 	

13. Марітен Ж. Завоювання свободи // Соціальні, економічні та релігійні виміри свободи: 36. текстів.-Львів,2002.- С. 14-28.
- 14.Маланюк Є. Малоросійство / Книга спостережень. Том другий.- Торонто: Гомін України, 1966. - С. 229-247.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства вул. Шевченка, 57 (гуманітарний корпус), каб. 503 Телефон: +80342596015 Сайт: https://kfsr.pnu.edu.ua/
Викладач	Рохман Богдан Михайлович
Контактна інформація викладача	bogdan.rokhman@pnu.edu.ua

Академічна доброчесність	<p>Загальна кількість балів в межах курсу: 100. Розподіл балів: 0 - 49 балів - «не задовільно»; 50 - 69 балів - «задовільно», 70 - 89 балів - «добре», 90 - 100 балів - «відмінно». Оцінка розраховується як сума середнього арифметичного з усіх отриманих оцінок за всі види роботи.</p> <p>Необхідно пройти всі передбачені тести. Тести закритого типу (з варіантами відповідей) . Кількість варіантів відповідей: 4. Кількість вірних відповідей: одна. Час виконання : до 20 хв. (в межах семінарського заняття).</p> <p>В межах запланованих семінарських занять є обов'язковими дві усні відповіді, які оцінюються як «незадовільно», «задовільно», «добре», «відмінно». На семінарських заняттях також розглядаються завдання для самостійної роботи. Виконані індивідуальні завдання надсилаються викладачу на контакту пошту.</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Відвідування всіх занять є обов'язковим. Допускається пропуск одного семінарського заняття без відпрацювання. За наявності більшої кількості пропущених семінарських занять або невиконаних тестових завдань необхідно відпрацювати їх шляхом усної відповіді по відповідній темі або повторного написання тесту. Відпрацювання проводяться в межах консультацій. При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконати індивідуальне завдання.</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>На один бал зменшується оцінка від отриманої за виконану роботу.</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Під час проведення занять онлайн обов'язковим є включена камера студента. Невиконання умови означатиме відсутність студента на навчальному занятті.</p>
Додаткові бали	<p>Індивідуальне завдання - 5 балів.</p>
Неформальна освіта	<p>Є можливість розглянути та зарахувати як вид самостійної чи індивідуальної роботи сертифікати про проходження додаткових курсів на онлайн-платформах (наприклад, Prometheus).</p>

Викладач

Рохман Б.М..